

Tekst | Henk Geist Beeld | Vastbouw Rijssen

Restauratie van icoon van de Amsterdamse School

Het Schip: nieuwe woningen in een monumentaal jasje

De restauratie van Het Schip, een rijksmonument uit 1920 in de Amsterdamse Spaarndammerbuurt, nadert haar voltooiing. De 82 huurwoningen zijn gemoderniseerd en onder meer voorzien van vloerverwarming. De buitenkant van het door architect Michel de Klerk ontworpen wooncomplex, hét voorbeeldproject van de Amsterdamse School, is daarbij in authentieke staat teruggebracht.

De restauratie van het woongebouw van corporatie Eigen Haard ging in 2015 van start en wordt uitgevoerd door aannemer Vastbouw. Als eerste werd de basisschool die deel uitmaakt van dit complex verbouwd en bij het museum voor de Amsterdamse School getrokken, dat al in het voormalige postkantoor was ondergebracht. Ook de museumwoning en het postkantoor worden nu gerestaureerd, inclusief de 82 woningen. De woningen van Het Schip zijn van binnen volledig gestript en opnieuw ingedeeld. "Er was sprake van geluidsoverlast, onvoldoende brandwerendheid en allerlei technische mankementen", zegt Hans Nijsink, projectleider bij Vastbouw. "De woningen krijgen een compleet nieuwe inbouw volgens het doos-in-een-doos-systeem. Nieuwe woningen in een oud jasje. Met geluidswerende wanden, nieuwe vloeren met vloerverwarming en volledig nieuwe installaties voor gas, water en licht (met 9 collectieve installatieruimtes voor 82 woningen)."

Alleen op de begane grond is de oude vloer verwijderd omdat het complex een nieuwe fundering heeft gekregen, die verdere verzakking moet voorkomen. Nijsink: "We hebben inpandig 388 stalen heipalen aangebracht tot 20 meter diep. De nieuwe betonvloer is verankerd in de bestaande muren, waardoor het complex de krachten nu afdraagt op de nieuwe fundering. De oude fundering hebben we laten zitten."

SPEURTOCHT

De restauratie van de buitengevel is tot stand gekomen met veel overleg tussen betrokkenen, zoals de gemeente Amsterdam, monumentenzorg, de architect, onderaannemers en producenten. Nijsink: "Bij eerdere restauraties is een verkeerde leg- en voegmortel en baksteen toegepast, dat verdroeg zich niet met het oorspronkelijke metselwerk. Dat hebben we allemaal vervangen, dan gaat het om ongeveer 150.000 tot 160.000 bakstenen. Eigen Haard wilde bakstenen terugplaatsen die identiek zijn aan de originele, toentertijd gebakken met Friese klei. Het was nog een enorme speurtocht om de juiste baksteenfabrikant te vinden. Uiteindelijk hebben we in Randwijk een steenfabriek gevonden die de juiste steen kon maken met de juiste vorm en textuur. Een strengperssteen die tijdens het proces vier handmatige behandelingen heeft ondergaan."

De achtergevel. In totaal zijn 150.000 tot 160.000 bakstenen vervangen.

De nieuwe dakpannen hebben weer het originele formaat.

AUTHENTIEKE AFMETINGEN

De originele dakpannen zijn bij een eerdere restauratie ook vervangen. Nijsink: "De nieuwe waren echter groter dan de oorspronkelijke. We hebben nu weer dakpannen aangebracht die de authentieke afmeting van 1920 hebben. Voor een deel van het complex zijn indertijd handgeformde dakpannen gebruikt. We hebben in Sprang-Capelle een bedrijf gevonden dat voor ons de benodigde mallen kan maken." ■

De gerestaureerde voorgevel van Het Schip waar het metselwerk is hersteld.

Projectinfo

VLOERVERWARMING IN MONUMENTALE WONINGEN HET SCHIP

Het interieur van de 81 woningen van Het Schip wordt volledig vernieuwd. Het complete inbouwpakket hiervoor wordt geleverd en gemonteerd door Donec Afbouw, een gespecialiseerd afbouwbedrijf. De woningen worden goed geïsoleerd doordat alle buitenmuren en woningscheidende muren worden voorzien van isolerende binnenspouwwallen met een hoge Rc-waarde.

Op de bestaande houten balklaag van de draagconstructie wordt een geheel nieuwe droge afbouwvloer aangebracht inclusief vloerverwarming. Vanwege de verzakking die de afgelopen eeuw bij het monumentale complex is opgetreden, wordt de nieuwe vloer eerst geëgaliseerd met korelmateriaal. Daarna brengt Donec Afbouw de brandwerende Estrich vloerelementen aan. Daarin worden de goten voor de vloerverwarming gefreesd, waarna er op deze zwevende ondervloer nog een speciale dekplaat wordt gelijmd.

De woningen krijgen op alle verdiepingen ook geluidsisolerende en brandwerende plafonds. Metalstudwanden vormen de nieuwe scheidingswanden tussen de afzonderlijke vertrekken. De afbouw omvat verder onder meer het aanbrengen van nieuwe kunststenen vensterbanken.

Bouwinfo

OPDRACHTGEVER	Eigen Haard, Amsterdam
UITVOERING	Vastbouw, Rijssen
ONTWERP	Archivolt Architecten, Amsterdam
INSTALLATIES	Viac, Houten
CONSTRUCTIES	Evers Partners, Velsen-Noord
BOUWPERIODE	mei 2015 - mei 2018
BOUWKOSTEN	17 miljoen euro

De specialist in droge afbouw

Scheidingswanden • Systeemplafonds

- Volgipswanden
- Timmerwerkzaamheden
- Estrich vloeren • Systeemwanden
- Nieuwbouw • Renovatie

www.habovo.nl

Tekst | Henk Geist Beeld | Fermacell

Vloerverwarming voor monumentaal woningcomplex Het Schip

Al in een vroegtijdig stadium werd Fermacell door architectenbureau Archivolt en Vastbouw betrokken bij de restauratie van het monumentale woningcomplex Het Schip in Amsterdam. De nieuwe vloeren moesten niet alleen voldoen aan de eisen van brandwerendheid en geluidsreductie, ook was er de wens om vloerverwarming toe te passen in de woningen. Fermacell bood hiervoor een specialistische oplossing in de vorm van de JK fermafloor, die samen met JK vloerverwarming en Uzin Utz is ontwikkeld, elk vanuit hun eigen deskundigheid.

“Het product JK fermafloor is een unieke combinatie van een gipsvezel-droge dekvloer van Fermacell met een hoogwaardig ingeslepen vloerverwarmingssysteem van JK. De vloer wordt afgewerkt met een door Uzin Utz speciaal ontwikkelde mortel”, zegt Anton Drenth namens Fermacell.

OPTIMALE GELUIDSREDUCTIE EN BRANDWERENDHEID

Op de oude houten balklaag van Het Schip zijn eerst houten vloerdelen aangebracht. Daarop is het vloerelement Fermacell 2E26 gelegd met een dikte van 34 millimeter. Het is opgebouwd uit twee lagen gipsvezelplaat van 12,5

mm dik en een isolatielaag van vilt van 9 mm. Drenth: “Het vloerelement zorgt voor zowel de geluidsreductie als de brandwerendheid van 60 minuten. JK vloerverwarming freest als installateur daar de vloerverwarmingsleidingen met een diameter van 14 mm in. Dat kan precies op maat. Het fresen gaat ten koste van de brandwerendheid. Om die weer op het vereiste niveau te brengen, wordt er een 10 mm dikke gipsvezelplaat van Fermacell op aangebracht met een door Uzin Utz speciaal ontwikkelde mortel en primer die de warmte goed doorgeeft.”

Het systeem heeft meerdere voordelen. Drenth: “De totale vloerdikte bedraagt niet meer dan 45 mm. Het is een volledig droog systeem, zodat er geen vocht wordt toegevoegd aan de monumentale woning. Het is licht in gewicht en het systeem is flexibel in te brengen in de bouwkolom, omdat er geen droogtijden nodig zijn en er makkelijk gesegmenteerd gewerkt kan worden: het legproces kan namelijk altijd onderbroken worden. We gebruiken voor het vilt en het gips gerecyclede materialen, met water uit de Maas.” ■

fermacell®

fermacell Vloerverwarmingssysteem

Revolutie in renovatie:
Ultra dun vloerverwarmingssysteem vanaf 34 mm

Duurzaam | Ecologisch afbouwen | Renovatie & transformatie

Het **fermacell** vloerverwarmingssysteem, JK fermafloor, bestaat uit 2 lagen gipsvezelplaat (van elk 12,5 mm) met daaronder een viltlaag van 9 mm met exact op maat en zonder stofontwikkeling geslepen sleuven voor de vloerverwarmingsbuis. Dankzij het lage temperatuur verwarmingssysteem is minder energie nodig om een goede klimatisering te bereiken.

www.jkfermafloor.nl